TRANSPORT
ZŁOTEGO
ABDANKU

Z

Xiąg Wiekopomney Sławy,

W

Xięgę Zywota,

Wieczney y Nieśmiertelney Chwały.

W GODNEY y WIELKIEY OSOBIĘ,

IASNIE WIELMOZNEGO

Y NAYPRZEWIELEBNIEYSZEGO,

IEGOMOSCI XIĘDZA JANA

NA OSSALI y MICHALCZU

SKARBKA;

ARCYBISKVPA

METROPOLITANSKIEGO LWOWSKIEGO,

OPATA PŁOCKIEGO.

POKAZANY.

Ná Pogrzebie Iego, w Kościele Archi-Kátedrálnym Lwowskim.

Przez Przewielebnego w BOGU Xiędza ANDRZEIA *BARSZCZEWSKIEGO, Swiętey Theologij Magiśtra y Doktora;* PROWINCYAŁA *WW. OO. Kármelitow, Dawney Obserwáncyey: Prowincyi Ruskiey.*

Roku Panskiego, 1734. Dnia 9. Miesiąca Lutego.

We LWOWIE, W Drukárni Brackiey SSS. TROYCY y Iego Krolewskiey Mości.

NA PRZESWIETNY
JASNIE WIELMOZNEGO ARCYPASTERZA
KLEYNOT.

Litera de proprio, laudetur ſplendida cenſu. D. Ennodius.
Nigra tibi niveum, litera pinget ebur. Martialis *lib:* 14.

Literá, ktora Złoty w ſobie Dank záwiera;
Teráz gdy ią śmierć w czarny, atráment przybierá:
Czyliż przez to, ſwą złotę, Iáſność trácić będzie?
Bynaymniey: bo tá świeci, iednákowo wſzędzie.
Ták iak drogi Diament, ktory chodź y w cieniu:
Swietny ieſt y widomy, w cnocie y w imieniu.

Si miniſtratio Mortis, efformata Literis in lapidibus; fuit in gloria: multo magis miniſtratio Spiritus, erit in gloria.
2dæ *ad* Corinth: 3tio.

Jeżeli uſługa Smierci, wyrażoná literami ná Kamieniach; byłá w chwálę: daleko bardziey uſługa Ducha, będzie w chwalę.

TEnże ſam, Doktora Národow Apoſtoła Pawła; argument *ab exemplo: miniſtratio mortis fuit in gloria:* czyli też argument, *à minori ad majus: multo magis erit, miniſtratio Spiritus:* niech mi dziś będzie argumentem, *à ſimili*; pod podobieńſtwem: lub też, podług wolney Kaznodzieiom ápplikacyey; *& in ſenſu accommodo:* przy tym dziſieyſzym żałoſnym, Pogrzebowym Akcie. N. S. *Si miniſtratio Mortis, efformata literis in lapidibus; fuit in gloria:* Jeżeli *IASNIE WIEŁMOZNY* y *NAYPRZEWIELEBNIEYSZY ARCY-PASTERZU*; y *DOBRODZIEIU* náſz: *tecum enim, tanquam cum animato loquar:* dziś bowiem tu z Tobą, ták iakby z żyiącym, chcę mowić: (ile ze zyieſz, y żyć záwżdy będzieſz; w ſercach, y pamięciach naſzych): *noſtros non rumpit, funus amores: Lucanus.* Jeżeli mowię, Wielki y Przeświętny Dom Twoy, *IASNIE WIELMOZNYCH* SKARBKOW: dla ſwey chwalebney, przyſługi; w Oyczyznie naſzey: *Miniſtratio:* nie tylko fortuną, krwią właſną; ále y ſamym nieráz, przypieczętowaniem życia pokazáney: *Miniſtratio Mortis:* ná wiekopomną ſobie w Swiecie, przez to záſłużył ſłáwę y chwáłę; *fuit, & eſt in gloria.* Jeżeli tenże ſam, Prześwietny Dom Twoy: dla ſwey Pańſkiey hoyności, ſwym Złotym zápiſaney *ABDANKIEM*; ná erekcyey, ták wielu Swiątnic Boſkich; y na ták wielu, bogato od ſiebie fundowányeh Opactw; wyrażoney funduſzach: *Miniſtratio efformata literis in lapidibus:* ná też ſamę y przed Niebem, ſobie zaſłużył ſtymę; y chwáłę; *fuit, & eſt in gloria.* Toć y dziś, lubo przy tych fatalnych umbrách y okropnych Smierci cieniach; Pogrzebowego, Aktu Twego: *Dum triſti occaſu, noſtro fugis orbe* JOANNES: *Heu nos quam cæca, noctis imago tenet! Carducius.* Toć mowie y dziś, tenże ſam Prześwietny Dom Twoy: rodowitego ſwego, bynámniey przez to, niepowinienby trácić, ſplendoru y luſtru: *In commune bonus, non ſentit damna ſepulchri: D. Ennodius:* ále y owſzem, ieſzcze większey dziś; *multo magis* doſtąpićby powinien, præeminencyi y chwáły: *majus ab exequiis, nomen in ora venit: Propertius:* kiedy Ciebię, ták wielki záſzczyt y ozdobę; Domu ſwego:

go: dziś oddaie temu, *Miniſtratio Spiritus*: ktory cię żyiącego ná tym świe-
cie, na ták wielkim chciał mieć; *Miniſterium*, ſwoim: *multo magis miniſtratio
Spiritus, erit in gloria.* W tey to albowiem byłeś, y żyłeś, ARCY BISKUPIEY Go-
dności, y Præeminencyi; *IASNIE WIELMOZNY, ARCY-PASTERZU* náſz:
Sacerdos magnus es: ktora to oprocz tyſiącznych innych, ſwoich Prærogatyw;
y práwie z dyſtynkcyą od śmiertelnych ludzi, *qualitates: Munus, Angelicis hume-
ris formidandum:* iák mowi, *Concilium* Trydentſkie: ſamego *etiam*, Náywyżſze-
go BOGA; záwiera w ſobie, *Miniſterium:* iáko mowi Apoſtoł, *ad Corinth: 1mo.
Sic nos exiſtimet homo, ut Miniſtros Chriſti; & diſpenſatores Myſteriorum DEI.* Niech
każdy o tym, człowiek wie; y ták nas eſtymuie: iáko práwdziwych, ſame-
go Naywyżſzego BOGA Miniſtrow: *Sic nos exiſtimet, ut Miniſtros Chriſti.* Y
luboć Medyolanſki Infułat, AMBROZY Swięty; *lib: de dignitate Sacerdotali,*
náucza. że *honor & ſublimitas Epiſcopalis, nullis poterit comparationibus adæquari:* że
Godność y præeminencya, ſtanu Biſkupiego; żadnemi doczeſnemi, nie może
bydź ták iák należy, wyrażona tytułami: (między ktoremi, y tytuł Mini-
ſtra bydź ſię zdaie): áni też zniemi, komparować ſię niepowinna: *nullis po-
terit comparationibus adæquari:* z tym wſzytkim iednak, nic mię to w záczętym
dyſkurſie, támować nie będzie: kiedy ominąwſzy, wſzelkie komparácyę,
ktorę ludzkim, ſą podległe inwidyom, *omnis comparatio, hominibus ingenuis odioſa:*
y dawſzy pokoy, mniey potrzebnym kweſtyom *de nomine*: rzecz tylko ſamę,
ſubſtantiam rei; ktora ſię w ták wyſokim *Miniſterium*, Biſkupiey znayduie y
záwiera Præeminencyey: w tym ſenſie wyrażę, y wyexplikuię; w ktorym ia-
go Kościoł Boży trzyma, y bydź ſądzi: *ad judicium Eccleſiæ.* Już tedy ia-
kom powiedział, Doktor Narodow; *Miniſterium* Naywyżſzego BOGA, Apo-
ſtolſkiemu przyznaie Urzędowi, y Godności: *Sic nos exiſtimet homo, ut Mini-
ſtros Chriſti.* Godność zaś y Præeminencyia, Stánu Biſkupiego; (iáko nau-
cza Swięty HIERONIM, *ad Marcellam;*) ieſt to godność, y Urząd Apoſtolſki:
Apud nos Apoſtolorum locum tenent Epiſcopi. U nás w Katolickiey naſzey wierze;
(mowi Swięty HIERONIM) y mieyſce, y urząd Apoſtolſki, obeymuią Bi-
ſkupi *Apoſtolorum locum, tenent Epiſcopi.* Toć tedy, ſą to niby *cor relativa;* czyli
illativa: maią między ſobą, zobopolną relácyą; y iedno z drugiego illacyą:
że gdy Godność y Præeminencya, Stanu Biſkupiego; ieſt to Godność, y
Urząd Apoſtolſki: *Apoſtolorum locum, tenent Epiſcopi:* Urząd zaś Apoſtolſki, y
Godność ich; ieſt to *Miniſterium*, Náywyżſzego BOGA: *Sic nos exiſtimet homo,
ut Miniſtros Chriſti:* toć tedy y Godność y Præeminencya Stánu Biſkupiego;
tymże ſamym wyſokim, nieomylnie *Miniſterium*, będzie: bo *quæ ſunt eadem
inter ſe, ſunt eadem & uni tertio:* iáko nauczaią Filozofie. A żeby kto nierozu-
miał, że to ieſt tylko Filozoficzna argumentacya, czyli Oratorſka illacya,
dyſkurſu tego: niechże ſłucha, Wyráznie o tym mowiącego Apoſtoła; *ad Ti-
moth: cap: 4to: Tu verò vigila in omnibus labora, Miniſterium tuum imple:* Pamię-
tay ná to, Wielki Biſkupie Efezu; Tymoteuſzu: *vigila:* á żebyś *Miniſterium*
twoie, w Biſkupiey Twey Godności y Præeminencyi; ná ktorey cię,
BOG poſtánowił: *DEI enim Miniſtri ſumus: 1ma ad Corinth: cap: 3tio:* Mądrze
y chwálebnie, ták iák należy ſpráwował: *Miniſterium Tuum imple.* A że w
Kościele Bozym, nieiedne tylko ieſt *Miniſterium*; ále liczba y dyſtynkcya o-
nychże, iáko mowi Apoſtoł *ad Corinth: 12. Diviſiones Miniſtrationum ſunt, idem
autem Dominus:* y zaráz onę, *ad Epheſios 4to*; ták wylicza: *Et ipſe dedit, quosdam
quidem Apoſtolos, quosdam Evangeliſtas; alios vero Doctores:* y tam dáley inne wy-
liczaiąc *Miniſteria.* Więc tedy, iáko *ordine & dignitate*; náypierwſze ieſt *Mi-
niſterium*, Urząd Apoſtolſki: bo ták wſzyſcy Expozytorowie nauczaią; mowiąc:
Et ipſe primò quidem dedit Apoſtolos, deinde Evangeliſtas; y tam daley: toć tedy
y Godność, y Præeminencya Stánu Biſkupiego; ktora iákom powiedział, y
teráz z Teologami powtarzam: że práwem Boſkim, á nie przez ludzkie po-
ſtanowienie; ná Urząd y Godność, náſtępuie Apoſtolſkie: *Apoſtolis jure Divi-*

no,

no, ſuccedunt Epiſcopi: toć tedy mowię, Godność y Præeminencya Stánu Biſkupiego; náypierwſze w Kościele Bożym, *Miniſterium* będzie: iáko ta, ktorą ſam Duch Przenayświętſzy, zá naypierwſzą, do rządzenia Kościołá Bożego; y pilnowánia trzody Boſkiey, naznáczył: iáko nas náucza Apoſtoł, w Dzieiach Apoſtolſkich; *Actorum 20,* mowiąc do Biſkupow: *Attendite vobis, & univerſo gregi; in quo Vos Spiritûs Sanctus, poſuit Epiſcopos regere Eccleſiam DEI; quam acquiſivit Sanguine ſuo.* Z ktorego to dyſkurſu, táka dalſza kontynuácya; Kázánia mego. Poniewaſz *IASNIE WIELMOZNY,* y *NAYPRZEWIELEBNIEYSZY;* zmárły *ARCY-PASTERZ* náſz, y *DOBRODZIEY:* ná tenże ſam, Apoſtolſki Urząd; od Naywyżſzego był powołany, y náznaczony BOGA: będąc Arcybiſkupem, y Paſterzem naſzym: *DEI & Apoſtolicæ Sedis Gratiâ, Archi-Epiſcopus:* z Bożey, y Stolice Apoſtolſkiey; (ktora ieſt *vicaria Poteſtas DEI in terris*), Łáſki, *ARCYBISKUP,* iáko ſię záwżdy piſywał, zwyczaiem y trybem innych Biſkupow: á tym ſamym, iuż był y Miniſtrem Boſkim; iák y inni Biſkupi: *Miniſter Chriſti:* toć tedy gdy ſwę pięknię y chwalebnie, Apoſtolſkie odpráwił *Miniſterium;* iáko ſię w dalſzym, pokaże Kázaniu; *non enim inane, aut vacuum nomen portavit:* y zadoſyć ták wielkiego *Miniſtra,* uczynił charákterowi: *Maximè qui tanti menſuram nominis imples: Martialis:* podobać ſię zá to muſiał, Náywyżſzemu BOGU: *Sacerdos Magnus, qui in diebus ſuis placuit DEO. Eccl: 50.* A iáko więc *Miniſter,* doczeſnego Ziemſkiego Monarchy; y Krola: mądrze ſię y chwalebnie, ná ſwym *Miniſterium* ſpráwuiący; do ſerca przypadá, Monárchy y Krola ſwego; iáko mowi Mędrzec, *Prov: 4tò:* y tym ſamym, w Krolewſkiey profituie Łáſcę y reſpekcie: *acceptus eſt Regi, Miniſter intelligens:* toć tedy y to ſamo, o zmarłym w BOGU *IASNIE WIELMOZNYM,* y *NAYPRZEWIELEBNIEYSZYM ARCY PASTERZU* náſzym: trzymać przy Łáſcę Bożey możem, y ſpodziewać ſię: że dla ſwych chwálebnych akcyi, y mądrze odpráwionego *Miniſterium* ſwego; w ſwey Arcybiſkupiey Godności, y Urzędzie: záſłużył ſobie, na wieczną u BOGA Łáſkę; y chwáłę: *Acceptus eſt Regi æterno: multo magis Miniſtratio Spiritus erit in gloria.* Y o to iá toż ſamo, pod allegoryą Herbownego Iego *ABDANKU;* ná teraźnieyſzym chcę pokázać Kázaniu moim: że gdy *JASNIE WIELMOZNY* y *NAYPRZEWIELEBNIEYSZY ARCY-PASTERZ* naſz; po ſkończonym ſwym chwálebnie *Miniſterium,* w ſwey Arcybiſkupiey Godności y Præeminencyi: ná tamten ſię świat, według poſpolitey cáłemu Narodowi ludzkiemu kondycyey, *Statutum eſt ſemel hominibus mori:* ná tamten ſię Swiat przenoſi: że to ieſt, TRANSPORT *Herbowney* Iego *Litery, w Oſobie onegoż; z Kſiąg wiekopomney chwáły y ſławy: Miniſtratio efformata literis in lapidibus, fuit in gloria: w Xięgę żywota, wieczney y nieśmiertelney chwały: multo magis Miniſtratio Spiritus, erit in gloria.* Niech to wſzyſtko będzie, ná większą część y chwałę; Pána BOGA náſzego. *Regi autem ſæculorum, immortalis honor & gloria. Ad M. D. Gloriam.*

JAk ieſt we wſzyſtkim przezorná, y koło ſwych intereſſow biegłá y opatrżná; nátura ludzka: *Natura rebus, provida ſuis:* ták nie mniey y w tym punkcie, ſwą pokazáła przezorność y opátrzność; *bene providit ſibi:* kiedy niemogąc wiecznie konſerwować życia ſwego, á to dla káry grzechu Adámowego; *propter peccatum, venit mors in mundum:* przez ten ſurowy Dekret Boſki, zá to ferowány ná niego: *omnes in Adam moriuntur:* wynalázła przynámniey ſpoſob, długowieczney konſerwácyi Imienia ſwego; w chwálebnych ákcyach Iego: *Induſtria humana ſemper enituit, ut nomen ſuum dilataret: mowi Plato, lib: 4to de legibus:* kiedy záſłużywſzy mu przez tę na wiekopomną ſławę y chwáłę; y w Xięgach zápiſawſzy onę: tym go ſpoſobem, práwie iák nieśmiertelnie konſerwuie. *Nihil eorum quæ terra producit ita ſemper floret, nihil ita cum tempore propagatur; ut bona perpetuaq; nominis fama:* mo-

wi uczony *Theomiſtius, orat: 17.* Niemaſz ná Swiecie, nic ták pięknie kwitnącego y trwáłego; iák godnego Imienia, ſłáwa y chwáła. Tá to albowiem, (iák mowi pomieniony Author;) zmárłego Auguſta Ceſarza, codziennie nam chwałę, przed oczy wyſtáwia: *Illa Auguſti Imperium, continuo renovat:* Tá zmarłego Tráiana, codziennie nam ſławę opowiáda; *illa Trajanum, à ſenio vindicat:* y podobnego im w ſławię y chwálę, Markuſa; tákże codźiennie wychwala: *illa Marcum quotidie in vitam reducit.* Bo lubo godnych y wielkich ludźi, zmarłę ciała, w grobowych ſpoczywać muſzą lochach: Godność iednak ich Imienia, nie ieſt zágrzebiona; ále żywo po świecie chodźi: *Bonum virum fama aperit, vel terræ cavis:* mowi *Euripides.* Co ſamo y Piſmo Boże, ſtwierdzá y potwierdza; *Eccl: 44. Corpora ipſorum in pace ſepulta ſunt, & nomen eorum vivit.* Ciáła ich pogrzebionę, w pokoiu ſpoczywaią; á imie ich żyie: *& nomen eorum vivit.* Ale pytam, co to zá antydot táki; przeciwko śmiertelności: y co zá prezerwa táka od śmierci, godnego y chwalebnego Imienia? *quæ cauſa?.* Ktorá gdy go żywo, w ſwey ſłáwię y chwálę konſerwuie, drugie mu práwie życie daie: bo *conſervatio rei, eſt quaſi productio rei:* iáko mowią Filozofowię: Y o to odpowiada ná to, Klaudian Pòéta ták: *Carmine fit vivax virtus, expersq; ſepulchri; Notiam ſeræ, poſteritatis habet.* W Xięgach chwalebne opiſanie, y zápiſanie Wielkiego Imienia; dla godnych akcyi iego: ten to ieſt antydot y prezerwa, od śmiertelności onego: *Carmine fit vivax virtus, expersq; ſepulchri:* y te to ſamo, długowiecznym go w świecie czyni *Notitiam ſeræ, poſteritatis habet. Alias,* inaczey; niedługoby trwáła godnego Imienia; ſłáwa y chwáła: gdyby tey práwie nieśmiertelney, konſerwy w Xięgach niemiáła: *Carmina veſtrarum, peragunt præconia laudum, Neve ſit actorum, fama caduca cavent:* mowi *Owidyuſz.* Wierſzę chwálebnę, o was w Xięgach zápiſanę; *Carmina:* tę to ſą Wáſzych chwał y pochwał, głośni Panegiryſtowie: *Veſtrarum peragunt præconia laudum:* y tę to długowieczność Waſzey ſławy y chwały, w świecie utrzymuią y konſerwuią: *Neve ſit actorum, fama caduca cavent.* A náwet y ſam BOG Naywżſzy, tę konſerwacią godnego Imienia; Moyżeſzowi pokázał y przykázał: kiedy *Exod: 17,* Chwálebne Wielkiego Wodza Jozuego ákcyę; *Percuſſitq; Ioſue Amalec, in ore gladij:* w Xięgi zapiſać kázał, ná wiekopomną ſławę y chwáłę iego: *Dixit autem Dominus ad Moyſen, ſcribe hoc ob monimentum in libro; & trade auribus Ioſue:* co Expozytorowię ták tłumaczą, *ſcribe in Annalibus:* nápiſz to w rocznych Dzieiach, czyli Kronikach. Y o to tedy, náylepſza y naytrwálſza konſerwacya; Imienia Wielkiego, y wiekopomney ſłáwy y chwały iego; ieſt w Xięgach: ktorym iáko mowi Martialiſz Poeta, *lib: 10:* áni præſkrypcya czaſu, áni zazdrośnę *fata;* w ich trwałości y ſtateczności, ſzkodzić nie mogą áni będą: *At chartis nec futura nocent, nec ſæcula præſunt: ſolaq; non norunt, hæc monimenta mori.* Y ztąd to *Libri Faſtorum,* ztąd *Annales;* ztąd Kroniki: y tym innym tyſiączne podobne, w Xięgach y Xiąg Nomenklatury: ktore do wiekopomney konſerwácyey, ludzkiey ſłáwy y chwały należą: *ſcribe hoc ob monimentum in libro:* ktorę ſtarożytność wynálazła, y mądrze poſtanowiła: *ſcribe ob monimentum.* Co tedy taż ſama, o innych Wielkich y godnych Imionach; w Xięgach, ná ich wiekopomną ſłáwę y chwáłę zápiſała; y uczyniła: *Dumq; legar, pariter mecum tua fama legetur: Claudianus:* tęż ſamą przyſługę, y ſpráwiedliwość uczyniła; y niemnieyſzemu Imieniowi, PRZEŚWIETNEGO JASNIE WIELMOZNYCH SKARBKOW DOMU: *Tua facta notamus: Ovidius, ad Liviam:* kiedy godność ich Wielkiego Imienia, y chwalebnych ákcyi iego; nie wiedney tylko álbo drugiey, ále práwie w tyſiącznych zápiſała Xięgach y foliałach: *non breve faſtorum, dextera ſcribit opus: Barleus.* Tu albowiem pełnę ſą Kroniki, o chwalebnych Rycerſkich, PRZEŚWIETNEGO DOMU Tego, Akcyach y dziełach. Tu pełnę Herbarzę, o zácności Imienia; y Cnot onychże. Tu tyſiącznę innę, ich pochwał y wiekopomney ſłáwy; zápiſanę Panegiryki: *Miniſtratio efformata literis;* á wſzyſtkich tych Xiąg y Panegirykow, iedna práwie

materya;

materya; y tá konkluzya: że godne ieſt wiekopomney ſławy y chwały, Wielkie *PRZESWIETNEGO* SKARBKOW *DOMU IMIE*: godne by záwżdy w Swiecie y z świátem, wiekopomnie trwáło: ták iako niegdyś napiſał, Martialiſz Poeta; ná pochwałę Wielkiey owey Rzymſkiey, Flawiuſzow Familii; *Manebit altum Flaviæ decus Gentis, cum Sole & Aſtris; cumq́ luce Romana Martialis, liq: 9no. Epigrammatum.* Jákoż y ſłuſznie ſobie ná to záſłużyli: kiedy trybem idąc, Wielkiego Prześwietnego Domu ſwego, náypierwſzego Antenata; *ergo iter inceptum celebrant: Virgilius 8vo Æneidos:* Stárali ſię o to, by y oni także iák y on; ná wiekopomną ſobie zaſłużyli, w świecie ſławę y chwałę: *Famá ſuper æthera noti, æternumq́ foret per ſæcula nomen. Virgilius, 6to Æneidos.* O ktorym to Wielkim Antenacie, y Głowię Prześwietnego Domu Tego; ták piſzą Herbarze, y inni rozni Authorowię: że zá czaſow, Xiążęcia Polſkiego Krákuſa; zábił oſobliwſzą ſztuką, ſtráſznego owego pod Krakowem, ſławnego Smoka: dawſzy mu miſternie ſiarką y ſalitrą, nápełnionego Woła; ná pokarm: zá ktorego pożarciem, záięty wnim pożar, áni wodą ſię mogł ugaſić; lubo iádowita beſtya, dość z wiſły wody wypiła: ale ią zámorzył, y zágubił. *Inventum illud, quo Draco ſub arce Cracovienſi intoxicatus fuerat; bove ſcilicet artificioſe efformato, nitro ſulphureq́ impleto; Skubæ huic adſcribitur:* piſze w ſwym Herbarzu, X. Okolſki: y drudzy tákże dawnieyſi Autorowie, w ſwych Herbarzach. Tu tedy iá teraz, ná pochwałę tego Wielkiego Antenata; Prześwietnego *IASNIE WIELMOZNYCH* SKARBKOW *DOMU*, *Skubą* ſię ná ten czas zowiącego; ták mowię. Jeżeli ſławny ow y waleczny Herkules, wiekopomną ma zá to chwałę y ſławę; że przy pierwiaſtkach życia ſwego, bo ieſzcze w kolebcę zoſtaiąc: á iuż iádowitę, czy to baiecznie czy prawdziwie, zábiiał y duſił węże, iáko o nim piſzą Poetowię: *Angues cunarum, labor eſt ſuperare tuarum: Pelignus:* á czemuſz y wielki Antenat, Prześwietnego Domu Tego; *Skuba* názwány: niema mieć wiekopomney ſłáwy, y chwáły w Swiecie? kiedy práwie przy pierwiaſtkach *in vita civili*; bo przy początkach w chwálę y ſławię; Prześwietnego Domu ſwego: nie iuż pomnieyſzę iákie, duſi y zábiia węże; ále ſtráſznę y ná ſamę ſpoyrzenie y wſpomnienie; *Terribilem aſpectu, & maculoſum terga Draconem: Homerus, ima Iliad:* tráci y zabiia ſmoki? *Inventum illud quo Draco intoxicatus fuerat, Skubæ huic adſcribitur?* Y ieżeli tam ktoś, czy chlubnie, czy práwdźiwie; chlubił ſię u Owidyuſza, *in epiſt: Heroid:* że mogł y ſamego, zábić ſmoka: *Potui ſopire Draconem:* to náſz Wielki Rycerz Polki, á Prześwietnego *IASNIE WIELMOZNYCH* SKARBKOW *DOMU*; zácny Antenat: nie tylko ſłowy, ále y ſamą rzeczą tego dokazał; że *potuit ſopire Draconem:* że zábił ſtraſznego ſmoka, z wielkim ſzczęściem Krákowa; á z ſwoią wiekopomną ſłáwą, y chwałą: *potuit ſopire Draconem.* A co tam potym temuż ſamemu Herkuleſowi, zábiiaiącemu ſtráſzną ową o ſiedmiu głowách Hydrę; przypiſał Symboliſta: *quo difficilius, eo præclarius:* że im trudnieyſzey y niebeſpiecznieyſzey, dokázał ſztuki; *quo difficilius*; tym chwalebnieyſzey: *eo præclarius:* to iá toż ſamo mowię, o Wielkim Antenacie Prześwietnego Domu Tego: *quo difficilius, eo præclarius:* im oſobliwſzą pokazał ſztukę, w zábiciu iádowitego pod Krákowem Smoka: *quo difficilius:* tym ſławnieyſze y chwalebnieyſze, uczynił imie ſwoie: *eo præclarius.* W tego tedy Wielkiego Antenata ſwego, chwálebnę wſtępuiąc ſlady y dźieła; *Glorioſa Poſteritas*, chwálebni Potomkowię iego: ſtaráli ſię także y oni o to, by tyle iádowitych ſmokow ná głowę ſtárli y potarli; ile nieprzyiaznych y ná Oyczyznę záiadłych, pogromić mogli Adwerſarzow: *conculcabis Leonem, & Draconem.* Iákoż y ſamą rzeczą tego dokázáli, y ſkutkiem pokazáli; że *fortes creantur fortibus:* Kiedy ták wielu nieprzyiacioł Oyczyzny, pogromili y potłumili; á drugich y ná głowę ſtarli: iáko o tym świadczą Kroniki y Herbarze, y inne práwdźiwe dokumenta; ich wiekopomney przez to ſłáwy y chwały, monumenta: *Sumpſit victoria pennas: Et tua vulgando, proſpera facta volat: D. Venantius Fortunatus.* Tu albowiem ſą gło-

śnę zwycięſkie owę, Wielkiego Hetmaná Koronnego Kaſztellaná Krákow-
ſkiego; SKARBIEMIERZA SKARBKA. dźieła: pokazáne w ták wielu oká-
zyach y bataliach, ták z Czechami iáko y z Pomorzanami; á nawet y z ſa-
mym Ceſarzem Rzymſkim Henrykiem, przeciwko BOLESŁAWOWI KRZY-
WOUSTEMU Krolowi Náſzemu woiuiącym: głośnę mowię ſą y podźiśdźień,
wielkie iego Rycerſkie akcyę pokazánę ná tak wielu mieyſcach; á mianowi-
cie pod Wrocławiem, ná Pſim Polu; (niewiem czy przez kontempt, czyli dla
inney iákiey rácyi;) názwanym. Gdzie ná ten czas, (uwági rzecz ieſt go-
dna) y imie *Szláchcica* w Polſzcze náſtało, gdyż ſię przed tym *Rycerzami*
tylko zwáli: á to dla tey racyi, ktorą powiem; y ktorąm czytał w pięknym
manuſkrypcie, Godnego y Wielkiego Senátora Polſkiego; *IASNIE WIEL-
MOZNEGO Swię: Pamię:* JANA JABŁONOWSKIEGO, *WOIEWODY RUSKIE-
GO.* Po ſkończoney bowiem ták ſławney do tych czas, pod Wrocławiem
bátalii; o ktorey teráz powiedźiałem: Niemcy rewiduiąc ſwoię trupy, y
widząc ię ták ſrogo od ſzabli Polſkiey porąbanę y pobitę; názwali przez
kontempt Poláka, *Szlachter*: co w ich ięzyku znáczy, niby po rzeźniczu rą-
biącego y rościnaiącego: ktore to przez kontempt wymowione ſłowo, ták
ſię *Rycerſtwu* Polſkiemu podobało; że go w chwálebne *Szlachcica*, zámienili
imie: y odtąd *Szláchtą* ſię zwać poczęli, ktorzy przedtym *Rycerſtwem* ſię tylko
nazywáli. Tom tedy tylko, z okazyi ták ſłáwney batáliy; wygráney pod
Wrocłáwiem przez SKARBIEMIERZA SKARBKA, Hetmaná Wielkiego
Koronnego, przytoczył. Teráz znowu idę, do chwálebnych tákże akcyi;
drugiego niemnieyſzego; y w odwádze y w godności; Wielkiego Hetmána
Wielkiego Koronnego, *WSEBOREGO* SKARBKA; zá *WŁADYSŁAWA KROLA*
Polſkiego: ktorego to tákże, wielkie Rycerſkie akcye; pokazánę, w ták wielu
batálich y okázyach, ſą y po dźiś dźień głośnę; y w ſwey ſłáwię y chwáię,
trwać y w dalſze wieki będą: *Non delebitur memoria ejus, & nomen ejus requiretur.
Eccl: 44.* Głośne ſą y innych ſławnych *Sago & Togâ*; ták wielkich Senáto-
row, Prześwietnego DOMU tego; podobnę chwálebnę akcyę: mianowicie
WOYCIECHA SKARBKA, *WOIEWODY* Sendomirſkiego; y *IANA* SKARBKA,
WOIEWODY Káliſkiego: y ták wielu innych, czy to Senátorow; czy Mini-
ſtrow y Urzędnikow Koronnych, czy Rycerzow; z *PRZESWIETNEGO DOMU*
tego: *Hic ſatus ad pacem, hic caſtrenſibus utilis armis: Propertius lib: 3tio:* ktorę po
dźiśdzień tákże, ſłáwá wyſpiewuie; y w dalſze wiekopomne czaſy y láta, wy-
ſpiewować będźie *Occidit & Thæſeus, & qui tumulavit Oreſten: ſed tamen in lau-
des, vivit uterq; ſuas: Ovidius.* Y co tam Náturaliſtowie powiedaią z Pliniu-
ſzem, *lib: 37. cap: 10:* że w zábitego świeżo ſmoká głowie, czyli mozgu; dro-
ga znayduie ſię perła: *In abſciſo contritoq; Draconis capite, pratioſa reperitur gemma:*
ktorą Łácinnicy zowią, *Draconites ſive Dracontia*; to ieſt ſmocza perła: y dla
tey to rácyi, Symboliſta nád Smokiem napiſał; *contritus gemmam dabit:* że zábi-
ty perłę z ſiebię daie: *contritus gemmam dabit:* To tedy iá, w ten ſpoſob to
applikuię; do Prześwietnego *IASNIE WIELMOZNYCH* SKARBKOW *DOMU*,
mowiąc: że ile nieprzyiáznych Smokow, y innych pogránicznych zaiadłych;
potłumili Hyder y furyi, iákom iuż dokumentem pokazał: tyle drogich y
nieoſzacowánych do Korony Polſkiey, wnieśli Pereł; á ſami przez to, dro-
gim Oyczyzny zoſtali *SKARBEM*: kiedy iuż y imie ſwoie ze *SKUBOW* od pier-
wſzego Antenata ſwego pochodzące; w chwalebne y ſławne SKARBKOW
zámienili Imie, y *Hrabiow z Gory:* y ſamą to rzeczo pokazáli, że nie prożny
ſkarb w Imieniu ſwoim noſzą; *non eſt in eo magni nominis umbra, ſed veritas:*
kiedy do chlubnych *Henryká*, Ceſarza Rzymſkiego ſkarbow, Polſzcże gro-
żącego dla nich niewole; przydali ze ſkarbu ſwego złota: *aurum addimus au-
ro:* w ſłáwney owey y chwalebney, *IASNIE WIELMOZNEGO* JANA
SKARBKA *HRABI* z Gory; *Comitis de Gora* Wielkiego Poſła do tegoż Ce-
ſarza, Roku Chryſtuſowego 1101; ták w mowie rezolucyi, iáko y wrzuceniu

z palca

z palca ſwego złotego Pierścienia; chwálebney y nieuſtráſzoney Akcyi: *aurum addimus auro:* zá ktoren to złoty podarunek, ſłáwne Ceſarźa Niemieckim ię-
zykiem odebráwſzy podźiękowanie; *ABDANK*: toż ſamo y podzis dzień
w rodowitym ſwoim, konſerwuią Herbię, y w dalſze wiekopomnę czaſy y lá-
ta, chwálebnie konſerwowáć będą: *Ore legar Populi, perq; omnia ſæcula famâ. Ovidius, 15. Metamorph:* A iáko tedy oni ſiła wnieśli do Oyczyzny, ſkarbu;
y wiele drogich do iey Korony przydali Pereł, iákom powiedźiał: ták też wzá-
iemnie y Oyczyzna w rekompenſe ich záſług y przyſług; oddała im złoto, zá
złoto, y perły zá perły: *Egregias animas, quæ Sanguine nobis; Hanc Patriam pepererê ſuo, decorate ſupremis muneribus. Virgilius. Æneidos lib: 11:* kiedy oprocz
wſpomnianych odemnie Senatorſkich Godności, naypierwſzych w Oyczy-
znie *Miniſteryi* ták *belli* iáko y *Pacis*; y innych wyſokich Koronnych Urzędow,
onym konferowánych: *etiam* drogie tymże ſamym, Perłowę konferowáła
Jnfuły; y bogatę Xiążęcę Mitry: *eritbreis. litera facta lapillis: Martialis lib: 9no.*
Tu bowiem widźieć, w Xiążęcey Prymaſowſkiey Infulę y Mitrzę; *PRIMAS Primusq; PRINCEPS: IASNIE OSWIECONEGO W ŁOSTYBORZA* SKARBKA, Arcy-
biskupa Gnieźninſkiego, Prymasa Polſkiego. Tu znowu widzieć, w Xią-
żęcey Krákowſkiey Jnfulę y Mitrze; *DUX Severiæ:* y oráz świątobliwością
życia iaśnieiącego, *LAMBERTA* SKARBKA Biskupa Krákowſkiego; zaráz po
Swiętym *STANISŁAWIE* Biskupie Krákowſkim, ná tey Katedrze ſiedzącego.
Tu widzieć w bogatey Poznańſkiey Jnfulę, záſiadaiącego y Biſkupią Káte-
drę; y ták wyſokie Senatorskie Krzeſło, *PETRYCYUSZA* SKARBKA Biskupa
Poznańſkiego: y ták wielu innych po rożnych Kátedrach, z tego *PRZESWIE-TNEGO DOMU BISKUPOW*. Do ktorych iák należy Kátalogu y Godności, ták
też y ſwoim rządem idźie; nie tylko w bogatey Perłowey Jnfulę, ále ſam
droga Perła; *Gemma Præſulum*: y naſz *IASNIE WIELMOZNY y NAYPRZE-WIELEBNIEYSZY ARCY-PASTERZ*, niedawno zmarły; JAN SKARBEK *ARCY-BISKUP* Lwowski: godny ták wielkich Antenatow z Dźiadow y Prádźiadow,
Potomek; y niemnieyſzego od tychże oráz Oycá ſwego, *Maximus ille armis, maximus ille togâ; Ovidius: IASNIE WIELMOZNEGO KRZYSZTOFA* SKARBKA,
Kasztelana Halickiego; ták w Senátorſkim iáko y w Rycerſkim Stanie, *Sago & Togâ;* zácnego męża: godny Syn y záſzczyt, *Filius ſapiens, Corona Patris.* Z tych tedy idąc Antenatow, y ták zacnego Oyca godny Syn; *IASNIE WIELNOZNY* náſz *ARCY-PASTERZ*: iák ieſt *hæres ſanguinis*, iák ták godnę ich w
ſobie má krew y zawierá; ták też oráz y Domu ſwego Cnoty, *& hærés virtutis:* y oráz też, do ich wiekopomney należy ſławy y chwáły: *ita & hæres Paternæ gloriæ.* Do ktorey to ták wielkiey ſławy y chwały, Prześwietnego
Domu iego y oráz ſamegoż onego; gdy náleżą y zkolligowanę z niemi *nexu ſanguinis & affinitatis*, y inne wielkie Prześwietne Imiona y Domy: á tym
ſamym; y ich wiekopomnę ſłáwy y chwały; *ſimilium eadem eſt ratio*; więc y
tę tu oráz łączę z Herbownym *ABDANKIEM*, *aurum addo auro*; y ich także
wráz opowiadam ſławę y chwałę, *arma virumq; cano.* Tu bowiem naprzod
przydaie *Natalitijs* Iego, Prześwietnemu Urodzeniu Iego; Herbowney ſwey
Jáſności, rodowity *IASNIE WIELMOZNYCH* CZOŁCHANSKICH Luminarz,
ſkolligowány w *IASNIE WIELMOZNEY MATCE* Iego: *ingeminat ſplendore diem: Claudianus:* á przytym oráz y wſzelkie Prześwietnego Domu ſwego, záſzczyty
y chwały: *Aurea cum Luna, ſucceditis ignibus aſtra. Ouidius.* Tu znowu nieſie
ná ſwey Herbowney *IANINIE*, to ieſt *TARCZY*; ſkolligowány w Przezácney
BABCE Iego, *IASNIE WIELMOZNY DOM* PIASECKICH; ſwę ozdobę y
záſzczyt: *Triumphalem clypeus, defulgurat ignem: Auſonius:* y tyle mu w nim przy-
noſi ſławy y chwały, ile y *NAIASNIEYSZYM* zdolne bydź może Imionom:
Adſtitit inclypeo, Princeps fortiſſimus illo; Solis habens ſpeciem. Corippus Africanus. Tu
znowu herbown *JASNIE WIELMOZNYCH GOŁYNSKICH*, Domu Prawdzicz,
ſkolligowány w drugiey Przezácney *BABCE* Jego; z ſwym rodowitym Lwem,

przy Herbowney náſtępuiąc JANINIE; *Invicti clypeoq; animoſi teſte Leones; Claudianus:* z tym ſię oświadcza affektem, y przyſługą: że do tryumfalnego chwały y ſławy Iego Wozu, y ſwę rodowitę wráz ſprzęga Lwy y łączy: *& ſua marmoricos, coget juga ferre Leones. Aurelius Nemeſius* Tu znowu Herbowna *IASNIE WIELMOZNYCH* OSTROWSKICH *GŁOWA*, w Przezácney ſkolligowána Prábabcę Iego: iák wſzelkich w świecie godnym go bydź ſądźi, chwał y honorow; *celſumq; caput ſuper agmina tollit: Silius lib: 3tio:* ták też oráz y nieśmiertelną, przyznáie mu chwałę y ſławę: *Surge age, & emerito Sacrum caput inſere cælo: Silius lib: 7mo.* Teyze ſamey Godności v wiekopomney ſławy augument, oráz y chwały; dodaie y ſkolligowany Prześwietny, *IASNIE WIELMOZNY DOM* DUNIKOWSKKICH, w drugiey Przezácney Prábabce Jego: *Radiat majore ſereno. Statius, lib: 1mo:* z tym ſię oráz oświadczaiąc affektem, y przyſługą: ze iako wráz z drugiemi, do Prześwietnego Iego należy Domu y Imienia; tákteż wráz y z temi, do wiekopomney Iego intereſſuie ſię ſławy y chwáły: *Cognatumq; ſequens corpus, ſe quærit in aſtris: Manilius, lib: 4to.* Przy ktorych to naſtępuią y innę wielkię Imiona, y Prześwietne DOMY ſkolligowánę; kto bliżey kto daley, *nexu affinitatis & Sanguinis;* z Prześwietnym *IASNIE WIELMOZNYCH* SKARBKOW *DOMEM:* y podobneyże przydaią ſłáwy y chwáły, ná wiekopomną ozdobę y záſzczyt onegoż: *Nova gloria in armis, & predulce decus: Virgilius, 11. Æneidos.* Tu bowiem naprzod ſława z złotym ſwym Runem, do złotego *ABDANKU;* Herbowny *IASNIE WIELMOZNEGO* KROSNOWSKICH DOMU, ſkolligowány JUNOSZA: *Aurato Princeps aries, in vellere fulgens: Manilius, lib: 1mo:* y z tym ſię oświadcza affektem, mowiąc: że iako czuinie y chwálebnie, powierzoną ſobię, od BOGA, dozierál y paſł trzodę; *IASNIE WIELMOZNY* NAſZ *ARCY-PASTERZ*: *Paſcebatq; ſuas. ipſe Senator oves: Martialis, lib: 9no:* ták też zá tę ſwę Cnotę, godźien nie tylko wiekopomney ſławy y chwáły; ále też *etiam* y wieczney: *Et grege de niveo, gaudia Paſtor habet. D. Venantius Fortunatus.* Tu potym znowu wſtępuie, nie tylko po ſwych Herbownych, wſzełkich Cnot y honorow Grádusach; z wdźięczną ſwą Lilią, *Roch ſecundo: Percunctos iit ille gradus: Claudianus.* *IASNIE WIELMOZNYCH DOM* GŁOWINSKICH: ále też *etiam & per gradus conſanguinitatis*, iáko ſkolligowány z Prześwietnym *IASNIE WIELMOZNYCH* SKARBKOW DOMEM: *& generis, dinumerare gradus: OVidius: 2do Faſtorum:* y to *IASNIE WIELMOZNEMU ARCYPASTERZOWI* NAſzemu, przyznaie: że iáko on do wſzelkich Præeminencyi, y Honorow, przez ſamę ſzedł Cnot y záſług Grádusy: *Virtus, per omnes emicuit gradus: Sarbievius, lib: 4to:* ták też zaſłużył ſobie ná tak wyſoką ſławę y chwałę, ktora na naiwyżſzym ieſt y ſtoi grádusie: *celſior ille gradu. D. Venantius Fortunatus.* Tu znowu po tych, wynoſzą iak naiwyżey w gorę; *Wielkiego HRABIOW z GORY* POTOMKA, w Iego ſławię y chwalę; Herbownę *IASNIE WIELMOZNYCH* STRADOMSKICH, ſkolligowanę *KRZYZE: Quem Crux, ad alta provehit: S. Damaſus Papa.* Tu wyſpiewuie głośno po świecie, wielkie chwáły Iego; ſkolligowány *IASNIE WIELMOZNYCH* DĘBOWSKICH, Herbowny *IASTRZĘBIEC: De cælo Delphicus ales, omina læta dedit. Petronius.* Tu przydaie práwie *ſupra modum*, oſobliwſzey weneráciev y ſtymy godności Iego, ſkolligowána *IASNIE WIELMOZNEGO* POTOCKICH DOMU, Herbowna *PILAWA*; całemu niemal Swiatu dla ſwey Godności, Zácności y chwały, ſławna y iaſná: *Huic venerabilior, de Cruce ſurgit honor. D. Venantius Fortunatus.* Tu *IASNIE WIELMOZNEGO* RZEWUSKICH DOMU, ſkolligowána Herbowna *KRZIWDA*, ná ſwey rodowitey to ztwierdza, Herbownym KRZYŻEM PODKOWIE: że bez krzywdy drugich mowiąc, godźien ieſt naipierwſzych y naizácnieyſzych w Swiecie pochwał; *IASNIE WIELMOZNY* NAſZ *ARCYPASTERZ: Cæſaris & famæ, veſtigia juncta tenebis. Propertius, lib: 3tio.* Tu znowu do ták iuż wielkiey chwáły iego, chcą y ſamego Nieba przydać mu ozdobę; ſkolligowánę *IASNIE WIELMOZNYCH* DZIEDUSZYCKICH, y *IASNIE WIELMOZNYCH* DANIŁOWICZOW;

NIŁOWICZOW; Herbownę iedneż Luminarzę: Cum tot ſideribus, cælum re-
quievit in illo: Ovidius, 4to Methamorph: Tu znowu nie tylko z Ziemſkich, ale
iuż y z Niebieſkich wod; aquæ, quæ ſuper cælos ſunt: wlewa do Herbownego
ABDANKU, drogich chwał y pochwał źrzodła: Rivos è ſidere ducit, Manilius:
Herbowna IASNIE WIELMOZNEGO RUPNIEWSKICH Domu, ſkolligowá-
na Drużyna: co ſamo czyni, y Herbowná IASNIE WIELMOZNYCH BO-
RZYSŁAWSKICH; ſkolligowána Srzeniawa: æterni manant, de ſidere fontes:
Manilius: Y iák ieſt w ſobie, iák ta, ták y ta droga; Gradivo ſacer, & ſpoliis di-
tiſſimus amnis: Valerius Flaccus: ták też y niemnieiſzey, przydaię mu ſławy y
chwáły: accedit tanto, geminum tibi nomen ab amne. Auſonius. Tu znowu, po
tym złotym z Nieba deſzczu, nioſą złotę Honorow y pochwał żniwá, ſkolli-
gowánę IASNIE WIELMOZNEGO LIPSKICH Domu Grabie: Raſtra dabant fa-
ſces, raſtris eſt aqua poteſtas. Ktorą to ták złotą kreſcencyą, ſpiſuie y notuie zło-
tym ſwym ſtylem; ſkolligowány IASNIE WIELMOZNEGO WARSZYCKICH
Domu, iedenże ABDANK: Legi ipſe, animoq; notavi; & referam. Ovidius, 15. Me-
tamorph: A nie tylko złotym ABDANKIEM, w Xięgach to zápiſane zoſtaie Imie:
ale też etiam, iák ieſt w ſobie wdzięczne y miłe SKARBKOW Jmie; Nomen
cum violis, roſisq; natum: Martialis lib: 9no: ták też y w niemniey miłych y
wdzięcznych, IASNIE WIELMOZNEGO SZEMBEKOW Domu, Herbownych
ſkolligowánych, zápiſane ieſt Rozach: Te cuncta loquetur tellus, te variis ſcribent in
floribus herbæ. Claudianus. Co że ták wſzyſtko prawdźiwie ieſt, ztwierdzaią to
nie iednym ále tak wielu Herbownemi Krzyżami; ták IASNIE WIELMOZNE-
GO KAMIENIECKICH Domu, ſkolligowáne w Herbowney Pilawie Krzyże:
iáko też y IASNIE WIELMOZNEGO ŁOSIOW Domu, ſkolligowane tákże w
Herbowney Dąbrowie, z Podkową Krzyże: Adde Cruces, ſpes eſt ut Sacros Pur-
purá honores nuntiet. Barlæus. Z tych tedy wſzyſtkich, práwie nieśmiertelnych
záſzczytow y ozdob, y tyſiącznych innych; milleno lumine dives: wyſtawia mu
tryumfalną honorow y pochwał Brámę, wſzyſtkiemi temi zaſzczytami uwię-
czonę y przyozdobionę, velatur janua lauro: Ovidius: ſkolligowána Herbowna,
IASNIE WIELMOZNYCH JEŁOWICKICH Domu Brama: Hæc eſt dignatuis, Ger-
manice Porta Triumphis. Przez ktorą to tryumfalną Brámę, idą oprocz iuż ode-
mnie wſpomnianych Prześwietnych Jmion y Familiy; y innę wielkie Jmio-
na y Prześwietne Domy, náleżące tágże nexu ſanguinis & affinitatis, do Prześwie-
tnego IASNIE WIELMOZNYCH SKARBKOW Domu: in ſe cuncta arma, viroſq;
gerebat: Silius: ktorych że niepodobna ſzczegulnie w ich ſławię y chwálę o-
powiadać, gdyżby to ná to nie dnia ále lat y wiekow potrzeba; negotium
ſæculorum, non unius diei actus: więc tylko ich tu námienię, zoſtawuiąc ſobie
inny czaſz do chwał y pochwał onychże, gdźie ſię poda okázya do ſłużenia:
ubi ſe commoda obtulerit occaſio. Jáko tedy do Przeświętnego IASNIE WIELMO-
ZNYCH SKARBKOW DOMU, náleżą y tę naſtępuiącę ſkolligowáne Prze-
świetnę Domy; y wielkie Imiona: ták też tu z ſwą náleżą ſławą, y chwáłą:
ſuccedunt armis, trabeæ: Claudianus. IASNIE WIELMOZNI PORADOWSCY, SWIER-
SCY, STRZYZOWIE, HERBUTOWIE, KUROPATNICCY, RUDZINSCY, RADOM-
SCY, WYCHOWSCY, POTĘPSCY, CHOCIMIRSCY, JANICCY, MACIEIOWSCY,
CZARNOWSCY, ROSNOWSCY, SZEPTYCCY, CZERNIEIOWSCY, FREDROWIE,
WASILKOWSCY, LINIEWSCY, ULINSCY, DĄBROWSCY, MROZOWICCY,
OLESNICCY, POLANOWSCY: y práwie niezliczeni inni: Numera ſtellas ſi po-
tes: ktorę to wſzyſtkie Prześwietne ſkolligowáne Familie y Domy, łącząc ſwę
tryumfalne ozdoby z Herbownym IASNIE WIELMOZNEGO Domu SKARB-
KOW ABDANKIEM; pod ſame go práwie Niebo z ſwą wynoſzą chwáłą, arma
quibus cælo ſe gloria tollit: Silius: y ſamemu go Niebu do widzenia, y legendy
podaią: hic quæ terra legi non putat, aſtra legunt. Sarbievius. Ktorę to y iá zo-
baczywſzy ná ziemi y przeczytawſzy, wiekopomnę monumenta y zápiſy;
wielkiey ſławy y chwały. Prześwietnego IASNIE WIELMOZNYCH SKARB-

KOW DOMU: *digna legi virtus: Claudianus de Honorio:* Zápiſanę ták ná tryumfalnych Brámach, iáko y ná wſpaniałych marmurách y trwáłych kámieniach; iáko też y wiekopomney konſerwacyi Xięgach: *Miniſtratio efformata literis in lapidibus, fuit in gloria:* czynię teráz znowu querendę po Niebie innych źápiſow, nieśmiertelney y wieczney chwały; *IASNIE WIELMOZNEGO ARCY-PASTERZA* náſzego, ná ktorą ſobie zaſłużył przez ſwę chwalebnę akcyę y Cnoty, w ſwym Apoſtolſkim pokazanę *Miniſterium*, ſwey ARCY BISKUPIEY Godności y Præeminencyi: *Multo magis miniſtratio Spiritus, erit in gloria.* Y oto gdy tego pilnie ſzukam y kwerenduię, pokázuie mi Piſmo BOŻE *Apocal: 20;* *Protokuł:* w ktorym bywáią zápiſanę w Niebie, y z ziemſkich doczeſnych Xiąg transportowáne w Xięgę żywota; godnę tego y záſłużonę Imiona: *Liber apertus eſt, qui eſt vitæ: & judicati ſunt mortui ex his, quæ ſcripta erant in libris ſdum opera ipſorum.* Otworzoną w Niebie (mowi JAN Swięty;) Xięgę, ktorá ieſt Xięga zywota, *liber qui eſt vitæ:* y ſądzoną umarłych, ktoren z nich ieſt godźien bydź zápiſany w nie; á kto nie: *& judicati ſunt:* á nieinaczey ſądzą ną, tylko z dokumentow y zápiſow wyiętych z innych Xiąg, ich dźieła y ſpráwy opiſuiących: *ex his quæ ſcripta erant in libris, ſecundum opera ipſorum.* Y ták tedy, kto był godźien tego to był y zapiſany, y transportowány z Xięgi do Xięgi: *ex libris, in librum vitæ:* á kto nie, tedy miał wieczną nieſzczęśliwą z nich exkluzie: *& qui non eſt inventus in libro vitæ ſcriptus, miſſus eſt in ſtagnum ignis. Apocal: 20.* Y oto tedy zápiſanie w Xięgę żywota, y tránsport z doczeſney chwáły do wieczney; ieſt dla chwalebnych ákcyi y Cnot zápiſanych w innych Xięgach, ktorzy ſobie ná to záſłużyli: *& judicati ſunt ex libris, ſecundum opera ipſorum.* To tedy pierwſzy dokument tákich zapiſow y tranſportu, dla wſzyſtkich; w Piśmie Bożym pokazány, *Apocal: 20.* Teráz ſłuchaimy drugiego dokumentu tegoż ſamego *in particulari*, w Oſobach Biſkupich pokázanego; *Apocal: 3tio.* Mowi tedy tam tak Piſmo Boże, á bardziey CHRYSTUS PAN do JANA Swiętego; y przez JANA Swiętego. *Angelo Philadelphiæ ſcribe, ſcio Opera tua. Qui vicerit, ſcribam ſuper eum Nomen DEI mei, & nomen Civitatis Jeruſalem.* Biſkupowi Philadelfiyſkiemu napiſz, wiem o twoich uczynkach: kto zwycięży, nápiſzę nad nim Imie BOGA mego; y imie Miaſtá Jeruzalem. Ktore to mieyſce Piſma Bożego, ták explikuie uczony *Cornelius à Lapide. Scribam eum in libro vitæ in cælo, ut ſit Civis Sanctorum & Domeſticus DEI.* Zápiſze go w Xięgę żywotá w Niebie, aby był Obywátelem Swiętych, y domowym Bożym. Do drugiego znowu Biſkupa, ták mowi JAN Swięty *Apocal 3tio,* á bardźiey CHRYSTUS PAN przez JANA Swiętego. *Angelo Eccleſiæ Sardis ſcribe, ſcio opera tua: qui vicerit, ſic veſtietur veſtimentis albis: & non delebo nomen ejus de libro vitæ.* Biſkupowi Sardińſkiemu nápiſz, wiem o twoich uczynkách: kto zwycięży, będźie ubrány tak w ſzáty biały; (to ieſt *veſtimentis gloriæ*, iák rozumieią Expozytorowie:) w ſzáty wieczney y nieśmiertelney chwały: y niewymażę imienia iego z Xięgi żywota, *non delebo nomen ejus de libro vitæ.* Co tedy o innych, á oſobliwie tych Biſkupach záſłużonych; *ſcio opera tua:* czytamy w obiawieniu JANA Swiętego: tegoż ſpodźiwać ſię możem przy łáſce Boſkiey, y o żmarłym *JASNIE WIELMOZNYM ARCY-PASTERZU* náſzym; ktorego nam ták piękną y chwálebnę ákcye, ták zácne cnoty; ſą dobrze widomę y wiadomę: *ſcio opera tua.* On bowiem náprzod, (záczynam od początku życia iego;) będąc urodzonym iák w zácnym dla Rycerſkich akcyi, ták też y ſławnym dla ſwey znaczney pobożności Domie; *pietas ſpectata per ignes:* pokázaney w fundacyi ták wielu Swiątnic Boſkich, á mianowicie bogatych Opactw; Suleiowſkiego, Lubienieckiego; y *potiori parte* Pokrzywnickiego, iáko o tym świadczą Herbarzę y Kroniki: będąc mowię urodzony w tym Prześwietnym y pobożnym Domie, przy pobożney *etiam* á przyzwoitey Domowi temu w dźiecinnych leciech edukaciey: ſtarał ſię o to w dálſzych ſwych młodych latách, á żeby pokazał że *non eſt degener Filius à pietate*

Patris

Patris; że nieodrodził ſię od dziedziczney Domu ſwego pobożności: kiedy
przy pilnowaniu nauk w tuteyſzych ſzkołách Lwowſkich, iák profitował
w naukach aż ná ſamey Theologij ſkończonych; tak niemnieyſzy uczynił pro-
greſs w pobożności y cnotach: *bonum certamen certavit, curſum conſummavit:* A
iáko więc cnota, niezwykłá ná iednym tylko zaſtawiać ſię pobożności grá-
duſie; ále daley á daley poſtępuie, *ibunt de virtute in virtutem:* ták y IASNIE
WIELMOZNY náſz *ARCY-PASTERZ*, ſzukał dalſzego ieſzcze profitu ták w Cno-
tach iáko y w náukach; kiedy *contulit ſe ad Urbem:* poiechawſzy *ad primum*
Sanctuarium Orbis, y oraz całego Swiata Głowy Miaſta Rzymu: tam przy kon-
tynuacyi dalſzych náuk, odebráł tychże ſamych koronę, w konferowáney
zá to ſobie Doktorſkiey Teologii Laurey; *in Sapientia Romana:* iáko też y w
Paryżu teyże ſamey, *Juris utriusq; Doctoratus*; ktorego tamże uczył ſie. A iá-
ko tam odebráł ſwych náuk Doktorſką Koronę, ták też zá ſzczęśliwym po-
wrotem ſwoim do Polſki, odebráł y ſwych cnot y pobożności *Præmia*; w
konferowánych náprzod ſobie, wyſokich Kánoniach, Prześwietney tuteyſzey
Archidiecezyi; y Kátedry tákże Wilenſkiey: á potym w konferowáney ſo-
bię w krotce Biſkupiey Præeminencyi, przy Szuffraganiey Lwowſkiey; ktorá
to ieſt *Munus valde conſpiuum.* Ná ktorey to zoſtaiąc Godnośći, gdy ſię we-
dług náuki Apoſtołá *ad Titum 2do*; pięknie y pobożnie ſpráwował; *In omni-
bus præbe teipſum, exemplum bonorum operum; in doctrina, in integritate, in gravi-
tate:* Záſłużył ſobie potym *ſuceſſu temporis*, więcey niż po lát ſzeſnaſtu, chwá-
lebnie ná tey Szuffráganſkiey Godności, przepędzonych; y na ták wyſokie
Katedrą y Krzeſłem, Prześwietne *ARCY BISKUPSTWO LWOWSKIE*; od NA-
IASNIEYSZEGO MAJESTATU ſobie konferowane, *præ alijs: Talis enim decebat, ut
eſſet nobis Pontifex.* Ná ktorey to ták wyſokiey Kátedrą y Krzeſłem, záſiadſzy
Godności y Præeminenciey JASNIE WIELMOZNY náſz *ARCY-PASTERZ*: iák
pięknemi iaśniał Cnotami, nie iuż ná ſwych pierſiach materyalnie noſząc *Ra-
tionale*, iák Starozákonny Arcykapłán; z nápiſanemi ná tymże literámi, *Do-
ctrina & veritas:* ále ſamą rzeczą y ſkutkiem: iak był chwalebny w ſwych
Páſterſkich akcyach, iák wielkie dobrodźieyſtwá świadczył y pokázywał Ubo-
ſtwu y Zákonum; á nawet iák wiele dobrego y tuteyſzey Prześwietney Archi-
diecezyi uczynił: wſzyſtkim to ieſt dobrze wiadomo, y widomo. *Scio opera
tua:* Y lubo tę rzeczy ktorę ſą przez ſię widomę, długiey niepotrzebuią ex-
plikaciey; *quæ ſunt per ſe nota, non indigent explicatione*, iáko mowi poſpolity a-
foryzm: z tym wſzyſtkim iednák, trudno ię też ták ſamym milczeniem zákoń-
czyć, *ſilentio præterire;* kiedy ſamę nawet kámienię, głośnoby ich ſławę y chwa-
łę opowiadały, *Lapides de pariete clamarent;* gdyby im to pozwoloną, iáko nie-
gdyś ná pochwáłę Wielebnego BEDY; *bene dixiſti, Venerabilis Beda:* lubo y ták
ſiła mowią chodź milczą, kiedy w ſobie Páńſką czyią præzentuią munificen-
cią: *Lapis de pariete clamabit, & lignum quod inter juncturas ædificiorum eſt reſpondebit.*
Y co tam ná pochwałę ſwego Ceſarza, wſpaniałemi fabrykami Rzym przyo-
zdobiaiącego; nápiſał *Cicero, pro Marcello ad Ceſarem. Parietes Ceſar (ut mihi
videtur) hujus curiæ, tibi gratias agere geſtiunt.* Sámę kamienię Naiáśnieyſzy
Ceſarzu, tey twey wſpániałey fabryki w Kapitolium; *Parietes hujus curiæ:*
pokornie ci dźiękuią zá ozdobę mieyſca tego, *tibi gratias agere geſtiunt.* To
iá toż ſamo mowię, do IASNIE *WIELMOZNEGO ARCY-PASTERZA* náſzego:
Parietes hujus templi ARCHIPRÆSUL, tibi gratias agere geſtiunt: Nietylko ci
IASNIE *WIELMOZNY ARCY-PASTERZU* náſz, do nug pádaią ubogię Zákony
od Ciebie łáſkawie y choynie ſupplementowánę; *Tibi gratias agunt.* Nietyl-
ko ci tuteyſzego Miaſta ták liczne uboſtwo, iáko też y po innych wielu miey-
ſcach; moſtem ſię do nug ściele, y za twę dobrodźieyſtwá y eleemozyny iák nay
pokorniey dźiękuie; *Tibi gratias ferunt:* ále ſamę; nawet kamienie z ſwego mieiſca
ruſzyćby ſię chciały, y tobie nákłonić gdyby im to można albo pozwoloną, *Tibi
gratias agere geſtiūt:* zá to, żeś niemi przyozdobił náprzod tuteyſzą Przeświętną Ar-
chiKátedrę, wymurowánym *de novo* z Twey łáſki wſpániałym Skarbcu; y roſpo-

ney oneyże porządnie Zákryſtiey: á potym w erekcyey ná uſługę y ozdobę teyże, *Seminarium: Parietes hujus Templi, Tibi gratias agere geſtiunt.* Dźiękuią ci przy tych, y koſztownie od Ciebie wybudowánę y wyſtawionę Kościoły: *& lignum quod inter juncturas ædificiorum eſt, reſpondebit:* ták w Kąkolnikach, gdźie iuż y drugi zácząłeś był *de novo* murowáć; iako też y w Dunáiowie, y w Kozłowie, y po innych wielu mieyſcach reparowane y przyozdobionę *etiam Sacra ſepellectili:* Oſobliwie Káplica tuteyſza Cmentarzowá MATKI Boskiey, do ktoregoś iey Cudownego Obrázu ſzczerozłotą ſukienkę ſpráwił; y pięknemi ápparátami przyozdobił: wſzyſtkię tę, zá Twę Dobrodzieyſtwa pokornie Ci dźiękuią, *Tibi gratias agere geſtiunt. Lapis de pariete clamabit, & lignum quod inter juncturas ædificiorum eſt reſpondebit.* Wychwálaią głośną też ſamę Kamienie Twą Pańſką munificencią, y wſpaniále od Ciebię w wymurowánych Páłacach oſadzonę; *lapides de pariete clamant:* ták w tuteyſzey Lwowſkiey Arcybiskupiey Rezydencyi, prawie iákby *de novo* wyſtáwioney; kiedy ták wſpaniało reparowáney, iák przed tym nie było: iáko też y w Obroſzyńſkim dość piękie y wſpaniało, *pro dignitate Archiepiſcopali de novo* wyſtawionym y wymurowánym Pałácu: *Lapides de pariete clamant: Tibi gratias agere geſtiunt.* Ná ktore to ták chwalebne echo, y innę Pałácę choć z drewna, ále dość pięknie y wſpaniáło wybudowánę; w Kąkolnikach, w Dunáiowie, y ná innych wielu mieyſcach: z ſwą tákże odzywáią ſię pochwałą y dźiękczynieniem: *& lignum quod inter juncturas ædificiorum eſt, reſpondebit.* A nietylko ná świecie wiekopomną ci czynią zá to ſławę y chwałę: *miniſtratio efformata literis in lapidibus, fuit in gloria:* ále *etiam* też ſamę, y do nieśmiertelney chwały y wieczney w Niebię, ſą Ci pierwſzym ſtopniem y grádulem: choć nie ſą ieſzcze *Miniſtratio Spiritus,* bo *quid mere materiale.* Jeżeli bowiem ſławny ow Arcykápłan, *Simon Oniæ Filius Sacerdos magnus;* ma oprocz wiekopomney ſławy y chwały, *etiam* wieczną y nieśmiertelną w Niebie zá to: iák Eklezyaſtyk *cap: 50.* opiſuie, *adeptus eſt gloriam;* że murámi zmocnił ſtary Kościoł, *in diebus ſuis corroboravit templum:* á czemuż y náſz JASNIE WIĘLMOZNY Arcypasterz, nie będźie miał wieczney y nieśmiertelney zá to chwáły? Kiedy nie tylko *in materialibus* wzmocnił tuteyſzą Prześwietną Archi-Katedrę nowym murem w Skarbcu y Zákryſtiey od ſiebie wyſtawionych; ále też *etiam & in ſpiritualibus,* w erekciey tuteyſzego *Seminarium?* Jeżeli tenże ſam Arcykapłan ſławny ieſt y ná ziemi, y w Niebie nieśmiertelną zá to ma chwałę; że *Templi etiam altitudo ab ipſo fundata eſt: duplex ædificatio, & excelſi parietes Templi.* A czemuż y náſz IASNIE WIELMOZNY Arcypasterz, ná podobną ſobie nie ma záſłużyć przed Niebem y Ziemią chwáłę? kiedy nie tylko w gorę ieden podnioſł Kościoł, ále trzy *de novo* fundował iakom powiedźiał; á inne reparował? *Templi etiam altitudo ab ipſo fundata eſt: & excelſi parietes Templi?* Jnnych niewſpominam reparacyi, lubo y tę do nieśmiertelney náleżą chwały; kiedy y tamtemu Arcykapłanowi, ná tęż ſamą zaſłużyli: *& ingreſſum Domus, & atrij amplificavit.* A coż dopiero mowić o innych twych chwálebnych akcyach y wſpaniałych Cnotach, pokázanych w Twey Paſterſkiey funkcyi y Godności; JASNIE WIELMOZNY ARCY-PASTERZU náſz? *multo magis miniſtratio ſpiritus?* iák ci powinny bydź do nieśmiertelney chwáły záſługą? *erit in gloria:* iák cię chwalebnie w Xięgę żywota zápiſuią, y z Xiąg wiekopomney ſławy w Xięgę wieczney y nieśmiertelney, tranſportuią y ingroſſuią chwały? *Scio opera tua. Scribam ſuper eum Nomen DEI: Non delebo nomen ejus de libro vitæ Apocal: 3tio.* Záſłużyłeś bowiem ſobie ná to wſzyſtko, przez ták ſwę pięknę nátury y łáſki przymioty; *donis náturæ & gratiæ:* będąc ták łaſkawym Pasterzem y Panem, będąc ták ludzkim; *hoſpitales ad invicem:* y ták łáſkawie każdego tráktuiącym: będąc we wſzyſtkim ták dyſkretnym y miłoſiernym, chodź też czaſem y *rigor* znácznieyſzego iákiego reſentimentu prætendowáłby: mowiąc z Swiętym Auguſtynem, *melius eſt rationem dare DEO de miſericordia quam de juſtitia.* Záſłuży-

łeś

łeś ſobie ná to wſzyſtko, y dla innych twych Cnot y pobożności; będac ich wſzytkich zbiorem, *forma gregis*; ktorych tu wſzytkich liczyć niemogę, gdyż ná to długiegoby trzeba Kátalogu; y ſą nam wſzytkim dobrze wiadomę: bośmy z nich nieráz o tobie mowili y konkludowali, że mamy tákiego Paſterza, nad ktorego lepſzego ſobie życzyć niemożna: *nō ut dominantes in cleris, ſed forma facti gregi s ex animo* *1ma Petri, cap: 6to.* A iáko ſobie záſłużył ná to przez tę cnoty y dobrę uczynki: ták też niemniey záſłużyłeś ſobie ná tąż ſamo, y przez tę drugię ktoreś miał w ſobię y konſerwował zawżdy cnoty; według náuki Xiążecia Apoſtołow; *Petri 1mæ, cap: 5to. Paſcite qui in vobis gregem DEI, providentes non coacte ſed ſpontaneè ſecundum DEUM; neq; turpis lucri gratia, ſed ſpontaneè:* Kiedyś uſtawicznie dla chwáły Bożey y práwie nieuſtannie, bo niemal aż do oſtatniego práwie tchu życia twego prácował; w poświęceniu ták Kapłanow y pomnieyſzego Duchowieńſtwa, iáko też z niepoſpolitą fatygą y ták wielu Kościołow; y w święceniu oráz wielu rzeczy náleżących *ad cultum DEI*, do chwáły Bożey y ozdoby Kościoła iego: y toś nie mal wſzyſtko czynił *etiam* w twey niebeſpieczney y iuż práwie śmiertelney chorobię, iákośmy o tym y ſłyſzeli y widzieli: *Paſcite gregem DEI, providentes*: á wſzyſtkoś to iedynie czynił dla Boga z twey heroiczney cnoty, *ſpontaneè ſecundum DEUM*; á nie dla inney iákiey ráciey, bo iey nie rozumiem: gdyż cię do tego nikt niemogł obligować, *non coacte*; á o innym iákim doczeſnym emolumencie, áni przez imaginacyę chcę mowić: *non turpis lucri gratia:* wiedząc Twoy Páńſki wſpaniały záwzdy we wſzytkim animuſz, á tym bardźiey ieſzcze tu w intereſſach Duchownych: *non turpis lucri gratiâ, ſed voluntarie propter Deum* Jákoś tedy w tym pierwſzym punkcie nauki Apoſtolſkiey, zádoſyć uczynił: ták też w Bogu nadźieia, żeś y w tym drugim punkcie liſtu tegoż Apoſtoła; przyobiecáną nieśmiertelną odebráł zá to chwałę, y nadgrodę: *& cum apparuerit Princeps Paſtorum, percipietis immarceſcibilem gloriæ coronam. Petri 1mæ, cap: 5to.* Co nam wſzyſtko komprobuie, y nadźieię dobrą o tym czyni, oprocz chwálebnego życia twego y ſama *etiam* śmierć twoia, ták pięknie y pobożnie od ciebię zákończona: *non poteſt male mori, qui bene vixerit:* kiedy po przyięciu wſzytkich Sákramentow Kościelnych, *poſt factam profeſſionem fidei* według Concilium Trydenſkiego; y po uczynionych y odmowionych, y mowionych aż do ſamego niemal ſkonania, áktow nabożnych; oſtatniegoś Ducha Naywyżſzemu Bogu oddał: *Miniſtratio Spiritus:* bez żadnych ſymptomatow y przykrości, ále ſpokoynie *placidiſſimè; conveniens vitæ, mors erat iſta tua:* bardźiey ná ſam czas, ániżeli iáką oſobliwą affekcyą choruiąc; iáko będąc śmiertelny kondycyi człowiek iák y drudzy ludźie, ktorzy koniecznie umierać muſzą: *mori, omniū fatū decrevit*: ále z tą iednak excepcyą y diſtynkcyą, żeś pięknie umarł śmiercią podciwym y zácnym ludźiom przyzwoitą: *pulchre vero mori, propriū bonis natura atribuit:* mowi Iſocrates. Y iuż tu teráz podług zwyczaiu niektorych, w Kázaniach Pogrzebowych czyniących y obſerwuiących; záłoſnę czynićby potrzeba expreſſię z ták wielkiey ſtráty y utráty, *IASNIE WIELMOZNEGO ARCYPASTERZA* naſzego. Ale że iá tego y w innych Pogrzebowych Kázaniach nieczynił, á to dla rácyi tamże dánych; *modicū plora ſuper mortuū: Eccl: 22. Nænia ineptum & inconcinnū carnem. Nonnius. Ad amiſſa non datur regreſſus:* więc y tu tego czynić nie będę, ile że mam oſobliwſzą ieſzcze tego rácyą; ktorą tu ták daię, y powiadam. *Levitici 21.* Przykázuie y zákazuie BOG Wſzechmogący, Naywyzſzemu Arcykápłanowi ſtarego Teſtamentu; á żeby *abſolutè* nad żadnym umarłym nie płakał; inklûduiąc w to nietylko pokrewieńſtwo, ále *etiam* y ſamego Oyca y Matkę iego zmarłych: *Pontifex ad omnem mortuū non ingredietur, ſuper Patre quoq; ſuo non contaminabitur.* Czego uczony Philo Zydowin, táką daie rácyą *lib: 2do de Monarchia*; mowiąc: *Poſtulat enim lex in eo viro præſtantiorem homine indolem, quippe qui DEO ſit familiaris præ cæteris; ſitus in quodam Divinæ humanaq; naturæ confinio: ut hoc mediante, Deus propitietur hominibus.* Prætenduie tego práwo Boże, (mowi Philo) od Arcykapłaná; dla tego: *poſtulat lex:* á żeby iak ieſt diſtingwowány od ludźi ſwą Arcykapłańſką Godnością y Pręeminencyą, dla ktorey ieſt *Miniſtrem* ták bliſkim Boga y Majeſtatu iego; *quippe qui DEO ſit præ cæteris familiaris:* tákteż żeby ſię od tychże ludźi diſtyngwował y paſſyámi, oſobliwie ktore náleżą do żalu y zbytniey radości: *Poſtulat lex in eo viro præſtantiorem homine indolem.* A że zaś według náuki Filozofow, *ſimilium eadem eſt ratio;* w podobnych rzeczach taż ſama ieſt rácya: dla ktorey toż ſamo o iednym, co y

co y drugim może ſię mowić; *eadem eſt ratio:* więc iák Arcykapłánowi, ták też y Arcykapłána dla iego diſtyngwowaney od ludźi Præeminenciey y charákteru *miniſterium* Boſkiego, nienáleży ludzkiemi, á prawdę mowiąc (bardźiey niewieściemi,) chwálić żalámi czyli żałowániami. Co ſamo dla podobney wſpániałości y Præeminenciey, ták Oſoby iáko y Arcykápłanſkiego Stanu; á w nim wyſokiego *Miniſterium* Boſkiego, ma ſię rozumieć y o *IASNIE WIELMOZNYM ARCY-PASTERZU* Náſzym: *quippe qui DEO, ſit præ cæteris familiaris.* A *in reliquo,* w oſtatku mowiąc: czy to náleży y powinno bydź czyli nie, lepiey że to ná ſercu ſzczerze; ániżeli w uściech przez ceremonie wyrázone będźie: *Triſtemq; dolorem, quantumvis mæſti fac alto corde premamus. Homerus, Iliad:* Teraz tedy chwálebnieyſzemu zádoſyć czyniąc zwyczaiowi, *ſua fama ſepulchro & cini reddatur honos: Petrarcha lib: 9no africæ:* w piſaniu y zápiſaniu zmarłym pochwałym, ná śmiertelnym ich grobowcu. *Quod ſi fatales, jam nunc explevimus annos; Fac lapis inſcriptis, ſtet ſuper oſſa notis. Tibullus lib: 1mo, elogia 3tia:* piſzę ná śmiertelnym kámieniu y Grobowcu, *liceat tumulo ſcripſiſſe Catonis martia;* pod ktoren teráz poydźie y pod nim ſpoczywać będźie, *IASNIE WIELMOZNY* Náſz *ARCY-PASTERZ:* á piſzę w ten ſpoſob. Náprzod tedy co náleży do wiekopomney ſławy y chwáły, ná ktorą ſobię záſłużył y w Jmieniu y w Oſobię, y w ſwych chwálebnych akcyach; Náſz *IASNIE WIELMOZNY ARCY-PASTERZ: Miniſtratio mortis efformata literis in lapidibus, fuit in glooia:* ták piſzę z Swiętym *Fortunatem Wenancyuſzem: Eccleſiæ fultor laus Regni, Paſtor egentum: Cura Sacerdotum, promptus ad omne bonum:* Podporá Kościoła, ozdoba Kroleſtwá, Dobrodziey ubogich: Protektor Kápłańſtwa, wſzelkich zbior cnot drogich: tu ſpoczywa *IASNIE WIELMOZNY* Náſz *ARCY-PASTERZ* JAN SKARBEK Arcybiskup Lwoski: *Eccleſiæ fultor, laus Regni.* To tedy co do wiekopomney náleży ſławy y chwáły. Co zaś náleży do wieczney y nieśmiertelney, ná ktorą ſobie przy łáſcę Bożey tenże ſam záſłużył; y my o niey w teyże ſamey nadźiei mámy: ták z tymże Swiętym *Fortunatem,* ná tymże śmiertelnym kámieniu piſzę. *Antiſtes Domini, meritis in ſæcula vivens; Gaudia qui Chriſti, de grege Paſtor habet.* Dla ſwych cnot y záſług, iák ieſt w Niebie żywy: Ták też y radości zażywa ſzczęśliwey: *meritis in ſæcula vivens, Gaudia Paſtor habet.* Y iuż teraz ná konkluzią Kázania mego, to mi tylko ieſzcze zoſtaie: á żebym imieniem *IASNIE WIELMOZNEGO ARCY-PASTERZA* Naſzego pożegnał tych, ktorym czyli *de conſuetudine,* czyli *de jure* náleży; niedyſputuiąc o tym zwyczaiu choćbym y mogł, ále tylko *hic & nunc* tu mu zá doſyć czyniąc: żebym ſię niezdał ſprzyezać zwyczaiowi, ktory czaſem y zá práwo ſtanie, *conſuetudo altera lex:* á prawo zaś niedyſputuie; ále tylko káże y obliguie; *lex non diſputat, ſed præcipit.* Zegnam tedy náprzod ták iak náleży y powinno bydź, *cui honorem, honorem; cui vectigal, vectigal.* Najaśnieyszy Majestat *KROLA* Jegomości, Pána Náſzego Miłościwego; Imieniem *IASNIE WIELMOZNEGO ARCYPASTERZA* náſzego: *Ego os Regis obſervo, & præcepta juramenti DEI: Eccleſiaſtes 8vo:* z tym ſię oświadczaiąc przed Tronem Panſkim, Imieniem Iego: że iáko on żyiąc ná świecie był zawżdy *fidus Miniſter,* wierna ráda Majeſtatu Pańſkiego; ták y teraz idąc pod grobowy kamień, ná tymże ſamym ſwą herbowną literą zápiſuie wieczną ſzczérą temuż *NAIASNIEYSZEMU MAIESTATOWI;* w ſwych modlitwych przed Bogiem uſługę y przyſługę: *Miniſtratio efformata literis in lapidibus. Quæ capiat magnos litera lecta Deos. Ovidius.* Zegnam Imieniem tegoż *IASNIE WIELMOZNEGO ARCYPASTERZA* náſzego, y *IASNIE OSWIECONY* Náſz *SENAT* Polski; między ktoremi náprzod *Primos Patres Conſcriptos,* to ieſt *JLLUSTRISSIMUM, EXCELLENTISSIMUM, ac REVERENDISSIMUM Collegium EPISCOPORUM:* ztą ſię przed nim oświadczaiąc życzliwą expreſſyą iego: że iáko oni żyiąc ſtarał ſię zawżdy o to, á żeby *& boni expleret munus Paſtoris;* iáko z niemi wráz *CoEpiſcopus:* będąc *ejusdem Zeli cum Jlluſtriſſimo & Reverendiſſimo Collegio, circa fidem & Eccleſiam;* ſtáwaiąc mocno przy práwach y ſwobodach Wiáry y Kościoła: ták też y iako wſpoł Senator z drugiemi ſtarał ſię y o to, by *cum bene ſentientibus,* był *ejusdem ſenſus* z niemi *circa bonum Patriæ;* pámiętaiąc ná obligacyą y powinność Senátorá, *quidquid nocivum ſcivero avertam:* ták tedy y teráz idąc pod grobowy kámień, ná tymże ſamym ſwą niewygaſłą zápiſuie Oy-

czyzny

czyzny miłość; y oráz całego JASNIE OSWIECONEGO SENATU ſwą exyſtymácią
y przyiaźń: [illegible]ucebat corda Senatus: Silius lib: 15. Litera facundi, gratum mihi pignus amici.
Martialis, lib: [illegible] Oſobliwie zaś dźiękuie przezemnie, tenże JASNIE WIELMOZNY
Naſz ARCY-PASTERZ; ták JASNIE WIELMOZNEMU y NAYPRZEWIELEBNIEYSZE-
MU JEGOMOSCI XIĘDZU BISKUPOWI KIIOWSKIEMU, Virginis os habitumq; gerens,
& Virginis arma: Virgilius: iáko też y JASNIE WIELMOZNEMU y NAYPRZEWIELE-
BNIEYSZEMU, JEMOSCI XIĘDZU BISKUPOWI KAMIENIECKIEMU; Imbresq; Roſa-
rum, & violas pleno fuderunt cornua nymbo: Claudianus: dźiśieyſzy oſtatni Akt iego ſwą
Godną Præzencyą przyodobiaiącym, y w ofiárach go ſwoich Naywyżſzemu
BOGU rekomenduiącym: iako też oraz y innym IASNIE WIELMOZNYM JNFUŁA-
TOM, tenże ſam Pogrzebowy Akt ſwą prezencyą przyozdobiaiącym: ktorym
wſzyſtkim przy podźiękowániu zá tę życzliwą przed Bogiem uſługę, życzy y
dalſzych w Kościele Bożym honorow: De Tyrio murice lana rubet:: Tibullus: y oráz
poſt ſera fata, nieśmiertelney w Niebie Korony; Penſabunt facta coronæ: Claudianus
lib 5to, de Tillicone. Zegnam Imieniem tegoż JASNIE WIELMOZNEGO ARCY-
PASTERZA náſzego, & JLLUSTRISSIMUM ac REVERENDISSIMUM CAPITULUM
tuteyſzey Prześwietney Archidiecezyi náſzey; uti Fratres iego: ponieważ iakom
nieráz z tey tu Ambony powiedźiał, y to ſamo teráz powtarzam; że według Ká-
nonow, Cononici ſunt fratres Epiſcopi: y oráz dźiękuie [illegible]mieniem iego Prześwietney
KAPITULĘ, zá wſzelki ich affekt y obſerwancią; pokázinę IASNIE WIELMOZNE-
MU ARCY-PASTERZOWI naſzemu, y w życiu przez dobrą harmonią, y w chorobię
przez ſwę życzliwę wizyty; y przy śmierci przez podobnąż aſſiſtencyą, y po śmier-
ci przez pobożnę Suffragia: parentando. Specialiter zaś dźiękuię IASNIE WIELMO-
ZNYM NAYPRZEWIELEBNIEYSZYM ták EXEKUTOROM; iáko y DYSPOZYTOROM
dziśieyſzego Pogrzebowego Aktu; y wſzytkim innym quovis alio titulo, przez ſwą
życzliwość do tego oſtatniego intereſſuiącym śię Aktu; z tym śię oświadczaiąc
Imieniem Iego, affektem y wdźięcznością: że iako on żyiąc wſpoł z niemi, w
oſobliwym ich godność miał affekcie y ſtymie; Numerum, nomenq; notavi: Ovidius,
12. Methamorph: ták y teráz idąc do ſzczęśliwey wieczności, będźie o to proſił
BOGA, by ten pokazány iemu affekt y oſtatnię uſługi; Miniſtratio Spiritus: mieli
y tu doczeſną, y potym ſwego czaſu wieczną od BOGA rekompenſę: Miniſtratio
mortis, Miniſtratio ſpiritus erit in gloria. Zegnam tákże Imieniem IASNIE WIELMO-
ZNEGO ARCY-PASTERZA naſzego, y Bráci Iego według ciáła ſecundum carnem; to
ieſt całę Prześwietną Familią; y wſzytkę Prześwietną KOLLIGACYĄ IASNIE
WIELMOZNEGO DOMU Iego: mianowicie zaś JASNIE WIELMOZNYCH JCHMO-
SCIOW KASZTELANICOW, kochanych Synowcow Iego: ták JASNIE NAYPRZE-
WIELEBNIEYSZEGO Jegomości Xiędza Kantora Archikatedrálnego tuteyſzego,
iáko y Jchmościow Rodzonych Braci Jego; mowiąc do nich temi ſłowy kocha-
nego ich Stryia, á náſzego PASTERZA y DOBRODZIEIA. Nie trzeba wam kocha-
ni Synowcowie żadney odemnie przeſtrogi albo animacyi, do chwálebnych Akcyi
PrześwietnemuWáſzemuDomowi przyzwoitych; bo dość macie inſtrukcyi zſameyże
Herbowney Wáſzey Litery: Perlege Stemma Tuum, vincis Te vincis & hoſtem. Sarbievius:
toć tedy tę przeczytawſzy, dość ná was będźie wiedzieć: hac legiſſe juvat: Statius,
lib: 2do, Sylvarum. ale tylko z Stryiowſkiey moiey miłości to przydaię y oráz ży-
czę, ſcribere juſſit amor: Ovidius: á żebyście przykładem idąc chwálebnych Wa-
ſzych Antenatow, y ná wiekopomną ſobię w świecie záſłużyli ſławę; y potym
ſwego czaſu ná wieczną: Litera de proprio, laudetur ſplendida cenſu. D. Ennodius. Ze-
gnam także Imieniem tegoż IASNIE WIELMOZNEGO ARCY-PASTERZA náſzego,
& totum Venerabilem Clerum; tam Sæcularem, iáko y Regularem, całe Prześwietne tu-
teyſzey Archidiecezyi Duchowienstwo, y Swiątobliwe Zakony: mianowicie tu
dziś zgromadzone y temu Pogrzebowemu Aktowi aſſyſtuiącę, mowiąc do nich
Imieniem Iego temi ſłowy: Wiem dobrze pobożni y świątobliwi Kapłáni, że
ieſteście liſtem Chrystusa, iego ſamego charákterem zápiſani; á Swiatu na przy-
kład y naukę dani: Epiſtola eſtis CHRISTI: ad Corinth: 3tio: mnie zaś z dyſpozy-
cyi iego kommunikowani; y do pilnowánia zleceni: Miniſtrata à nobis: ad Corinth:
3ttio

3tio: iáko tedy żyiąc ná świecie zawżdym Wász charákter konserwował, y obserwował, ták y teráz z tąż sámą existymacyą y affcktem na tamten świat od was idę: *Epistola nostra vos estis, scripta in cordibus nostris. ad Corint. 3tio.* Zegnam Imieniem tegoż *IASNIE WIELMOZNEGO ARCY-PASTERZA* nászego, y Prześwietną tuteyszą Metropolią Ruską, SZLACHETNE MIASTO *LWOW*: á z nim y w nim iako *in Principali*, y cáłą tuteyszą Prześwietną Archidiedezyą; do Pasterskiey Jurisdyckyi *IASNIE WIELMOZNEGO ARCY-PASTERZA* nászego náleżącą: Zegnam mowię Imieniem Iego y oráz trybem Apostolskiey Iego Godności przyzwoitym, przez te słowa Apostołom w pisaniu listow do swych wiernych y Uczniow zwyczaynym; *Valete*, bądźcie zdrowi: *Valete*: iáko świadczy nauka w Dzieiach Apostolskich, *Act. 15. Apostoli scribentes ad fideles suos literas, finiebant illas verbo Valete.* Tym tedy słowem JASNIE WIELMOZNY nász *ARCY-PASTERZ*, Wás wszystkich iáko swę prawdziwę y kochanę Owieczki żegna; *Valete*: biorąc nietylko impet z swey Herbowney LITERY, *Restat ut adscribat litera nostra vale: Ovidius*: ále też iáko ná Apostolskim zostaiący *Ministerium* y Godności, ich zwyczay záchowuiąc y obserwuiąc; *Valete*: á przytym oráz z Pasterskiego swego affektu, życząc wam iak náydłuższych przy zdrowiu dobrym lat y oraz wszelkich Łásk Boskich; przy tym Pasterskim ostatnim błogosławieństwie; ktorę wam tu teráz daie mowiąc; *Accipe quo semper finitur Epistola verbo, atq; meis distent ut tua fata vale. Ovidius, lib. 5to Tristium.* My zaś widząc tak niewygasłą JASNIE WIELMOZNEGO *ARCY PASTERZA* nászego, ku nam Pasterską miłość y affekt; ktorą nam y w życiu pokázywał, y tęż sámą y po śmierci deklaruie y obiecuie: Oświadczmy się y my iemu z naszą winną rekognicyą y wdzięcznością, y oráz z tą prawdziwą expressyą nigdy ná sercach nászych niewygłuzowáną; (ktorą uczynił imieniem wdzięcznych *& bene sentientium*,) ná pochwałę Wielkiego owego Zmarłego Juliusza Agrikoli; zácny Orátor *Cornelius Tacitus*, w ten sposob. *Quidquid ex Agricola amavimus, quidquid mirati sumus; manet mansurumq; est in animis hominum, in aeternitate temporum, fama rerum.* Cokolwiek JASNIE *WIELMOZNY ARCY PASTERZU* nász w Tobieśmy szczerze y prawdziwie kochali; bośmy mieli co zawzdy kochać: *quidquid amavimus*: cokolwiekeśmy w Tobie obserwowáli y uważali, bo było co zawżdy uważać y obserwowáć w ták wielkich Twych cnotach, łaskach y Dobrodzieystwach; *quidquid mirati sumus*: wszytko to u nás w żywey iest y zawżdy będzie pamięci, y oráz ná sercu nászym zápisane zostawać będzie: *Manet, mansurumq; est in animis hominum*: Kiedy to samo y w wiekopomnych iuż iest zápisaną Xięgach, przez zásłużone ná to sobię od ciebie sławę y chwáłę; *manet fama rerum*: y toż samo iuż iest y w Xięgę żywota nieśmiertelnie zapisaną; y z Ziemskich doczesnych do Niebieskich transportowáną; *manet in aeternitate temporum*: albo iak ieszcze lepiey ápisał Apostoł. *Si ministratio mortis efformata literis in lapidibus fuit in gloria, multo magis ministratio Spiritus erit in gloria.*

